

KARMA

♦
JOGÍNŮV
PRŮVODCE
UTVÁŘENÍM
VLASTNÍHO OSUDU

SADHGURU

noxi

AUTOR
VNITŘNÍHO INŽENÝRSTVÍ

**KARMA: A Yogi's Guide to Crafting
Your Destiny by Sadhguru**

Copyright © 2021 by Sadhguru

**This translation published by arrangement with
Harmony Books,
an imprint of Random House,
a division of Penguin Random House LLC**

Jacket design © by Anna Bauer Carr
Czech edition © 2023, 2023 (elektronická verze) by NOXI s. r. o.
All rights reserved.

KARMA

JOGÍNŮV
PRŮVODCE
UTVÁŘENÍM
VLASTNÍHO
OSUDU

SADHGURU

Všem hledajícím...

*Vnitřní cesta neprobádaným územím může být plná
protichůdných myšlenek, emocí, zážitků a zkušeností.*

*Tato kniha se snaží poodhalit roušku těchto rozporů
v myslích a srdcích všech hledačů pravdy.*

Obsah

Úvod : Objasnění karmy 9

ČÁST PRVNÍ 15

Poznámka pro čtenáře 17

1. kapitola

Karma: Věčné tajemství 21

2. kapitola Záměr, základ karmy 43

3. kapitola Karma jako paměť 71

4. kapitola Velký karmický sklad 97

5. kapitola Jak to všechno začalo 113

ČÁST DRUHÁ **125**

Poznámka pro čtenáře 127

6. kapitola Karma jóga 131

7. kapitola Karma jóga a fyzické tělo 159

8. kapitola Karma jóga a duševní tělo 181

9. kapitola Karma jóga a energetické tělo 203

ČÁST TŘETÍ **237**

Poznámka pro čtenáře 239

Rozhovory o karmě 241

Epilog Karma a šperky kurtizány 273

Slovníček 279

Úvod

Objasnění karmy

Stalo se.

Jednoho dne si Šankaran Pillai pořídil loď – dvanáctimetrovou luxusní jachtu za deset milionů dolarů. Rozhodl se vzít svou novou nevěstu z Portorika na romantickou plavbu po moři.

Stala se však nehoda. Jachta narazila do skály a ztroskotala.

Zbrusu nová loď se potopila v moři, ale Šankaran a jeho žena se z ní ještě dokázali dostat. Plavali jako o život a nakonec se zachránili na břehu malého ostrova – písčného kousku země, který se vznášel uprostřed ničeho a byl zcela bez vegetace.

Šankaran Pillai a jeho žena měli několik malých konzerv s jídlem. Věděli, že jim vydrží jen pár dní. Byli v pěkné bryndě.

Šankaran Pillai se nerušeně posadil do jógové pozice a nasadil vznešeně duchovní výraz. Jeho žena však byla v mnohem méně vyrovnaném stavu.

„Jsme ztraceni,“ lamentovala. „Nejsou tu vidět žádná lidská obydlí, žádné známky života – žádná zvířata, žádné rostliny, nic. Jak zde přežijeme? Jak se odsud dostaneme? Jak strašný konec našeho manželského štěstí! Jak strašný konec našeho života!“

Šankaran Pillai zcela klidně zůstával v jógové pozici.

Jeho žena se rozčílila. „Jak tam můžeš jen tak sedět? Copak si neuvědomuješ, že jsme ztraceni? Copak ty nechápeš, že tu zemřeme?“

Šankaran Pillai se na ni podíval s klidným pochopením a pravitel: „Má drahá, nestresuj se. Něco jsem ti před svatbou neřekl. Mám na mysli určité záležitosti. Když jsem studoval v Tennessee, využil jsem příležitost mít studentskou půjčku. Po studiích jsem odjel do New Yorku a půjčku jsem nesplatil. Lidé, kteří mi půjčili peníze, mě našli o tři měsíce později.

Ale podařilo se mi jim uniknout a odjel jsem do Kalifornie. Koupil jsem si tam auto. Když jsem si na auto bral půjčku, řekl jsem si, proč se spokojit s malým autem? Rozhodl jsem se, že si pořídím Rolls-Royce s pravým zlatým obložení, a vzal jsem si na něj dvoumilionovou půjčku. Předpokládal jsem, že můj život tam bude potom trochu složitější, a tak jsem odjel autem do Oregonu.

Ale i tam mě sledovali. Po této příhodě jsem si vzal úvěr na dům v hodnotě pěti milionů dolarů. Náhodou jsem pak odjel do Mexika. Ale o šest měsíců později mě tam vystopovali.

Pak jsem si tě, jak víš, vzal a koupil jachtu v Texasu za deset milionů. Ještě jsem nezaplatil zálohu. Takže se neboj. Buď v klidu, nepropadej panice. Najdou nás. Vždycky si nás najdou.“

Presvědčení Šankarana Pillaie, že bude „odhalen“ (přesněji řečeno jeho zjištění, že svým věřitelům nikdy neunikne), je jev, který zbytek světa zná pod jiným jménem.

Karma.

Základ našeho života, kterému nelze uniknout. Mechanismus, který zaručuje, že se nevyhneme důsledkům svých činů.

Koloběh, který nás zdánlivě krutě a neúprosně pronásleduje, kamkoli se hne.

Ačkoli je slovo *karma* indického původu, proniklo dnes do všech slovníků. Nejde jen o metafyzické knihy a akademická pojednání. Je to termín, který pronikl do lexikonů po celém světě, od ezoterických až po populární.

Jak se tento sanskrtský výraz dostal do všech jazyků na světě? Čím si vysvětlujeme jeho mimořádnou popularitu, jeho schopnost přetrvat staletí?

Existuje mnoho možných vysvětlení. Ale snad nejzásadnější je toto: karma je jediný koncept na světě, který se zabývá lidskou bezmocí tváří v tvář utrpení. Je to jediná logika, která vysvětluje zdánlivou svévolnost světa, v němž žijeme.

Jak jinak můžeme pochopit všudypřítomnou lidskou úzkost? Jak si vysvětlit hrůzy války a smrtelných nemocí, němou agónii ve tvářích hladovějících dětí a traumatizovaných vězňů? Nekonečný seznam krutostí a konfliktů, které jsou součástí lidské zkušenosti od nepaměti?

A navíc, jak najít odpověď na tyto prastaré otázky: proč se dobrým lidem dějí hrozné věci? Proč štěstí často přeje těm, kdo jednají krutě, nelaskavě nebo morálně pochybně? Proč se životní okolnosti zdají být tak náhodné a rozmarné? Proč máme někdy pocit, že si s námi Bůh – pokud existuje – hraje? Proč se vesmír tak často jeví jako nepřátelské, neovladatelné a bezprávné místo?

Asi žádné jiné slovo nedokáže vysvětlit zmatené lidské „Proč?“ tak jako slovo karma.

Tedy, mohlo by.

Příliš dlouho bylo toto slovo buď groteskně zjednodušová-

no, nebo zbytečně mystifikováno. Je načase, abychom se celým konceptem zabývali hlouběji. Je načase rozkrýt nejpoužívanější a nejneužívanější, a přesto nejpotřebnější slovo ve světovém duchovním slovníku. Je čas podívat se, jak karma souvisí s některými nejdůležitějšími oblastmi lidského zkoumání: jaký je smysl života, a především, jak ho žít.

Doufám, že tato kniha bude pro čtenáře jak poznáváním, tak i průvodcem a návodem, jak žít inteligentně a radostně v našem rušném světě. Přitom se bude snažit obnovit původní transformační potenciál slova karma. Věřím, že dokáže odloupnout vrstvy nedorozumění a nahlédnout na karmu v její čisté síle a celé její výbušné rezonanci.

V knize postupně nabízím řadu súter, které vám pomohou orientovat se ve světě karmy. *Sútra* doslova znamená nit. Nikdo nenosí náhrdelník kvůli nitím, ale bez nití by žádný náhrdelník nebyl! V jógové kultuře guru tradičně dával svým žákům nit, která je vedla na cestě životem. Doufám, že tato kniha poskytne čtenářům vodítko i podrobný výklad samotné karmy. Nabízí i celkový obraz – jinými slovy, věřím, že je to nit i náhrdelník.

Kniha je rozdělena do tří částí. První se zabývá karmou jako zdrojem zapletení, druhá zkoumá možnosti, jak se ze zapletení osvobodit, a třetí odpovídá na časté otázky týkající se tohoto tématu.

První část se zabývá spletitým fungováním karmického mechanismu, který je mnohem složitější, než si většina lidí uvědomuje. Druhá část přináší pojem karma jóga – což je způsob, jak s karmou pracovat, jak ji zvládat a také jak se od ní osvobodit. Tato část je zaměřena pragmaticky, ale jóga je věda, kterou ne-

Lze obsáhnout do hloubky v jedné knize. Aby jóga byla skutečně transformující, vyžaduje vytrvalost a výcvik pod vedením duchovního mistra. Kniha však může osvětlit a inspirovat možnou cestu, a právě to je cílem její druhé části.

Ještě jedno upozornění: Když se do této knihy začtete hlouběji, setkáte se s různými odbornými termíny. Ale neztrácejte odvalu. Karma není poetické téma. Jedná se o složitou oblast, která vyžaduje až klinicky přesné pojmy a rozlišení. Není to však sterilní téma. Je to základ lidské existence – v podstatě otázka života a smrti. V takové diskusi nemůže být nic úzce akademické.

V některých kapitolách prvního a druhého dílu jsou části nazvané *sádhana*. Sádhana v sanskrtu znamená prostředek nebo nástroj. Tyto nástroje vám nabízejí možnost vyzkoušet si v praxi některé poznatky, s nimiž se setkáte v jednotlivých kapitolách, a otestovat je v laboratoři svých zkušeností.

Třetí část je věnována otázkám. Jedná se o zkoumavé otázky, které jsou hluboce procítěné. Otázky, které mi lidé kladli v programech a rozhovorech v průběhu více než pětatřiceti let. Otázky, které se objevují jednoduše proto, že lidský zájem o karmu je stálý, vytrvalý a často naléhavý. Zmatek v názorech na toto téma je nefalšovaný a touha po vyjasnění je stejně hodnověrná.

Některé z těchto otázek vám mohou být blízké. Jiné mohou znít jako vaše vlastní otázky. Od počátku věků je jen velmi málo otázek skutečně nových. Obsah a detaily se mohou lišit, ale potřeba nějakým způsobem porozumět světu bolesti a nespravedlnosti zůstává stále přítomná a lidská touha po pochopení tajemství života bude trvat až do konce věků.

Pusťme se tedy do objasnění karmy.

ČÁST PRVNÍ

Poznámka pro čtenáře

Slovo *sádhguru*, jak často zdůrazňuji, znamená neškolený guru. Neškolený guru nevychází z informací získaných z písem, ale z vnitřního poznání, které se objevuje v nejrůznějších okamžicích. Vycházím tedy z přímé zkušenosti, nikoli z poznatků z druhé ruky.

Proto můj přístup ke karmě není – a nikdy nebyl – přístupem vědce. Když mluvím o karmě, nepopisuji doktríny. Popisuji vnímání. Konceptuální znalosti jsou akademickou cestou. Poznání vnímáním je cestou jogína.

První část této knihy vysvětluje karmu – v celé její složitosti a mnohorozměrnosti. Může se zdát, že pojednává čistě o konceptech, někdy docela náročných. Chci však zdůraznit, že se nejedná o nepochopitelné teorie, ale o přímý vhled do skutečného fungování karmy.

Toto je část pro žíznivé. Pro ty, kteří si léta kladli otázky typu: Co je to karma? Jak se hromadí? Jak celý mechanismus funguje? Kdy celý tento komplikovaný a šílený koloběh začal? Je určena těm, kteří nehledají pouhý návod k použití, ale chtějí nahlédnout do samotného mechanismu karmického kola.

Tato část se zabývá tím, jak se kolo vytváří a jak se spouští. Kniha vás krok za krokem provede tématem karmy: co to je, jak se hromadí, jakými způsoby se utváří lidská osobnost, jak neuvěřitelně velkou zásobárnu paměti má každý člověk, jakou roli hraje vůle, jakými jemnými způsoby na nás karma lpí, i když se od ní snažíme osvobodit.

Hledači duchovnosti se obvykle snaží zbavit karmy, ale je důležité si uvědomit, že karma není náš nepřítel. Pro dobrý život není nutné zbavit se veškeré karmy. Bez karmy bychom ani nemohli existovat, protože lidský život je jí udržován. Zároveň může být karma zraňující a můžeme se do ní hluboce zaplést, pokud se nenaučíme, jak s ní zacházet.

Systém jógy nevydává žádné příkazy. Můžete se svobodně rozhodnout, zda chcete vytvářet pozitivní karmu pro budoucnost, distancovat se od své karmické zátěže nebo karmu zcela rozpustit. I když tato kniha zkoumá a ukazuje různé možnosti, volba je vždy na vás.

Pokud vám kolo opakovaně zhmoždí nohu, není problém v kole. Problém je, že neumíte jezdit. Cílem této knihy není znovu vynalézt kolo, ale navrhnout způsoby, jak můžete radostně cestovat do cíle, který si sami zvolíte, s vědomím, že máte cestu pod kontrolou.

